VIII. évfolyam Zombor, vasárnap 1889. évi márczius hó 17-én. **22. szám**

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:
Grómon- és Zrinyi-utcza sarkán, I-ső emelet,
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:
Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban,
hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjai fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — **Egyes szám ára 10 kr.**

Megjelenik hetenkint kétszer:
Vasárnap és csütörtökön.

Nemzeti ünnep.

A forradalom magasztos emléke mindinkább tért hódít, hova-tovább a márczius 15-ike — önvédelmi harczunk első kiinduló pontja, a nemzeti ünnepek dogmatikus jellegét ölti föl.

Negyven éven át csak a független érzületű hazafiak merték e szent napot megünnepelni, a 41-ik évben Magyarország miniszterelnöke e napot mint a jogegyenlőség, a szólás- és sajtószabadság, a vélemények kölcsönös tisztelete ünnepét megünnepelendőnek jelenti ki.

És Magyarország miniszterelnöke e kijelentésével rendkivüli fontos tényt alkotott meg, — sokkal nagyobb horderejü tényt, mint számos hatalma megszilárditása okáért alkotott törvénye.

E kijelentés a szolgalelkü ál-hazafiakra mély árnyat vet.

És a hol ez országban a márczius 15-ét meg nem ünnepelték, — ott a ministerelnök kijelentése mintegy rámutat azon elemekre, melyek ezen ünnepély megtarthatásának egyenes gátjai voltak.

Valjon miért is nem ünnepelte Zombor sz. kir. város ezen ünnepet?

A miniszterelnök kijelentése alapján bátran kimondhatjuk, hogy Zomborban éppen az gátolta meg mindeddig a márczius 15-ike megünnepelhetését, hogy irányadó körökben nem tudták e nap jelentőségét megérteni.

Nem akarjuk azt mondani, hogy ezen irányadó körök nem birnának érzékkel a jogegyenlőség, a szólás- és sajtószabadság eszméje iránt.

Ők minden iránt érzékkel birnak, a mi Tisza Kálmántól ered. Csakhogy mai napig ők a márczius 15-ét nem ily értelemben magyarázták.

Szerintük a márczius 15-ikének megünneplése egyértelmü lett volna egy ellenzéki érzületü tüntetéssel s e nagy nemzeti ünnepre való előkészülődést csirjában elfojtották volna. És itt rendkivüli hibát követtek el. Zomborban ugyanis a márczius 15-ének megünneplése hazafias kötelesség volna s nem is az ellenzék, hanem éppen a kormánypárt hivatásában állana azt minél fényesebben megülni.

Zombor szab. kir. város lakosságát hazafias szellemben kell tartani, — s mondanunk sem kell: mi okból?

Sikerült az ellenzéknek megtörni a jeget. Sikerült egy magyar férfi köré csoportositani az összes polgárságot s Mártonffy Károlyt e város egyhangulag választá meg képviselőjéül.

Ezen egyhangú, egyérzelmü hazafias tényt meg akarta a kormánypárt bontani, midőn kormánypárti jelöltet állitott fel s keresztül hajtotta megválasztatását, és csak az ellenzék hazafiságán mulott, hogy a nemzetiségi aspiratiók lángot n e m vetettek.

Azonban a magyar államesme szempontjából a hazafiság tüzét élesztení sem az egyik, sem a másik pártnak nem privilégiuma, hanem azt váll-vetve, közös erővel kellene ébren tartanunk, s annak minden alkalommal tápot adnunk.

De van-e, a ki szóba merné nálunk hozni a márczius 15-ike megünneplését? Az ellenzék nem teheti, mert a kegyeletérzet tiltja, hogy e nap jelentőségét párteszközzé használja föl. A kormánypárt pedig fél, s a miniszterelnök kijelentése nélkül — félt volna örökké.

Az eddigi évek tehát Zombor sz. kir. város polgárai fölött elröpültek a nélkül, hogy a márczius 15-iki nemzeti ünnep nagy jelentőségét méltányolni tudták volna. Vajjon most — a miniszterelnök nyilatkozata után, — lesz-e az irányadó egyénekben annyi hazafiság, annyi kötelességérzet, hogy a jövő márczius 15-két dicsőségéhez, magasztosságához, szent voltához méltón igyekezzenek ők is megülni s a már átalánossá vált nemzeti jelentőséget növelni és öregbiteni?

Hinni akarjuk, hogy ők is eléggé magyarok arra nézve, hogy a nemzeti ünnepek elismerése megtestesitése — állandósitása nagy müvében részt vegyenek, s miután már Tisza Kálmán fölnyitotta szemeiket, — többé nem kellend szégyenszemre szemlélni más városok lelkesedését, mialatt mi tudomásul se vesszük, hogy egy nemes nagy eszme évfordulója ünnepeltetik szerte a hazában.

Országgyülési napló.

— **márczius 12.** — A képviselőház ma is a véderő javaslat 24. és 25. szakaszait tárgyalta.

A napirend előtt Berzeviczy Albert személyes kérdésben szólalt fel, felelve különösen Perczel Miklós tegnapi beszédére és védelmezte magát az önhittség és szerénytelenségi vádak ellen. Később P e r c z e l Miklós röviden és velősen felelt neki, s azt tanácsolta neki, hogy ne kövesse az angol példabeszédet, mely igy szól: a szerénység a nőnek disze, a férfiunak pedig romlása.

Berzeviczy után A l m á s s y Sándor beszélt a szakaszok ellen, a legerősebb szavakkal itéli el azt a rendszert, mely büntetésül egy második évi szolgálatot gondolt ki.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Egy hirlapiró emlékirataiból.

Budapesten a Fiume-kávéházban hallottam, hogy Laskádra a „Laskádi Napló“ mellé egy munkatársat keresnek.

Barna Dóri, a mindenttudó riporter, azt mondta, hogy oda nem tanácsos elmenni, mert szerencsétlenül járhatok: t. i. a szerkesztő nekem is juttat egyet a 14 leánya közül, s ezzel én is tönkre leszek téve, mint eddig öt munkatársa, a kiket megházasitott.

Nagyon komoly arccal mondta ezt Barna Dóri, azért nem hittem el neki. Ilyen cifraeszü riporterröl sohasem tudhatja az ember, mikor mond igazat; tanum rá vagy 80 hazai és 200 külföldi ujságiró, a kiket fölültetett.

Hát biz én megeresztettem egy villamos sárkányt:

Laskádi Napló. Laskád.

Hallottam, hogy üresedés van. Bárkonyost elhagytam. Nevemet ismerheti. Ha tetszik, szolgálatára állok.

Fiume kávéház.

Zelenvári Balambér.

A feleletet egy óra mulva megkaptam:

Hány éves? Nős-e? Egészséges-e? Mit kér?

Gondos Attilla.

Visszadrótoztam:

Husz. Nőtlen. Mulandó sántaság. Száz flör.

Ejfélkor jött rá a válasz.

Ha nem marad sánta, akkor fizetek első hónapra 60 frtot, később többet. Jöhet rögtön.

Egy óra mulva a robogó vonaton ültem.

Délharangszókor értem Laskádra.

A perronon mozgó közönség közül kivált egy hosszu, csontos barna ember és igy szólt hozzám:

— Ön Zelenvári?

— Én vagyok.

Ugy megölelgetett, hogy minden bordám ropogott belé.

Kissé megütődtem ezen a színészemberek közt divatos fogadáson, de azt gondoltam, hogy ez laskádi szokás és megnyugodtam benne.

Az uton azt kérdezte tőlem, hogy miből származott a sántaságon, a mire én megnyugtattam, hogy egy véletlen eset: a budai tornaegyletben velocipédezni tanultam, a kerekek elragadtak és én belehajtottam a bokrok közé, a hol is egynéhány tüske ugy megbökte az inamat, hogy egy pár napig járni sem tudtam.

Egy magas uj ház előtt álltunk meg. Azt mondta, hogy tegyem magamat kényelembe a szerkesztőségi irodában, majd értem fog jönni egy negyed óra mulva.

Én tehát beléptem a kis ajtón egy nem annyira tágas, mint inkább sötét szobába, a hol a földet ujságpapirosok borositták és a két óriási iróasztalt különféle iratok és nyomtatványok.

Egyszerre otthon éreztem magamat.

Levertem magamról egy kissé a port. Megnéztem, milyen orcát mutat a zsebtükröm, aztán körülnéztem, hogy hová tehetném a zsebemből azt a nagy csomó spanyol-szivart, mit Budapestről hoztam.

Gondoltam: ebédutánig beletehetem az egyik asztal fiókjába, abba az asztalába, a melynek már az alakja is mutatta, hogy az enyém lesz.

Kihuzom a fal felöli kis fiókot, hát egy levelet látok benne ezzel a cimmel:

„Utódomnak.“

Ez bizonyosan nekem szól! — gondoltam magamban, és fölszakitottam.

A következő sorok állottak benne:

„Testvér a malörben!

Tudd meg, hogy ide nem munkatárs kell, hanem férj. A szerkesztőnek 9 drb leánya van. Jobb, ha még most megszököl, mint akkor, ha valamelyik feleséged lesz. Ne hidd azt, hogy kikerülheted a sorsodat azzal, hogy nem kötsz egyikkel sem vizsonyt. Öt kollegánk ragadt már a lépen, menekülj, nehogy te légy a hatodik! Jó akarattal tanácsolja.

Elődöd.“

Ez a levél megdöbbentett. De hát csak nem futok el rögtön és éhesen! Utoljára is mi veszedelem várhat az emberre kilenc leánytól! Legrosszabb esetben teszem a szépet valamelyiknek, aztán ha látom, hogy bordámmá kezd válni, hát fölmondom a szerelmet, mint az állást.

A szerkesztőm karoncsipett és bevitt a szalonba.

Csakugyan kilenc leány állt ott katonai rendben. Valamennyi óriás magas, valamennyi vörös és szeplős.

(Isten bocsássa meg a bünödet, Barna Dóri, hogy egyszer igaz szót eresztettél ki a szádon!)

A szerkesztőm elmondta neveiket:

— Háni, Fáni, Náni, Mári, Sári, Kádi, Debora, Ludmilla, Leokádia.

Valamennyi kezet fogott velem, valamennyi ugy megszóritotta a kezemet, hogy titokban sziszegtem és szétráztam összeragadt ujjaimat.

Azután egy hárommázsás hölgy előtt nyitották szét a terem kettős ajtaját. A szerkesztő azt mondta, hogy a felesége, hát kezet csókoltam neki. (Lehetett a kezefeje legalább is öt kilogramm nehéz.)

Azután megint egy hárommázsás hölgy cammogott be a kettős ajtón. Azt hittem, ez is a felesége, de még jókor megsemmisitette ezt a hitemet azzal a kijelentéssel, hogy ez az ő anyja.

Most már értettem, miért nem lehet házasság nélkül végezni a szerelmi viszonyt: ha ez a kilenc herkulesi termetü leány és ez a két hájhalom nekiesik az embernek, hát roszprádlivá verik az ökleikkel.

Olyan hosszu asztalhoz ültünk, mintha bankett lett volna.

Meg voltam hatva; összes szellemi erőimet guzsba rántotta valami névtelen ijedség.

A lányok és mamák ugy vizsgálták az arcomat, mintha valami hadifogoly lettem volna. Én szoritónak éreztem a széket, fojtónak a levegőt; ugy tetszett, mintha a falon levő képek gunyosan nevettek volna reám s a nagyokat ketyenő falióra halálos itéletem közeledését hirdette volna.

Azonban mindez csak egy percig tartott: szivem fölszabadult a nyűgtől, ujra visszanyertem szokott hidegvérűségemet.

Mindenekelőtt meglepetésemet fejeztem ki, hogy a várt nehézlevegőjü ólomvilág helyett meny-országba jutottam, s gratuláltam a szerkesztőnek, hogy ilyen angyalok közt töltheti az életét.

A szerkesztőm olyan képet vágott, mintha birsalmába harapott volna; de a mamák és leányok orra alatt széjjelfutott a mosolyvágány. Mind a kilenc leány felém kiáltott:

— Oh, ön hizeleg! Ön bókol!

Biztositottam őket, hogy csakugyan kellemes helyzetnek tartom 9 leány és két nyájas arcu mama között élni, mire olyan szóvihar indult meg, hogy magam hangját sem voltam képes meghallani. Szüntelen kérdéseket intéztek hozzám s volt időm kiszámitani, hogy egy percz alatt minden leánytól 12 kérdést kaptam, vagyis egy percz alatt összesen 108-at, — már pedig ennyi feleletet nem voltam képes adni, hát inkább ettem és a fejemmel integettem hol az egyiknek, hol a másiknak.

Szónok a maga ismeretes bátor és heves temperamentumával támadja a katonaságnál divó szellemet, majd Tiszát és pártját és beszédét egy kormánypárti képviselőnek néki mondott szavaival végzi, hogy: Tisza megélhet nálam nélkül, de én nélküle nem, tehát megszavazom a javaslatot. Utána Tarnócy Gusztáv szólalt fel, a kormány részéről Thaly Kálmán egy közbeszólásával polemizálva védelembe veszi a nemzetiséget.

Thaly személyes kérdésben szólalt fel.

Zichy Jenő gr. röviden szólt a javaslat ellen. Határozottan visszautasította azon vádat, mintha az ellenzék a törvény létrejövetelét akarná meggátolni. Ha az alkotmány és a nemzet sérelmei nem foglaltatnának abban, pár napi vita után keresztül ment volna a javaslat.

Ezután Lipthay szólt; a kormány magatartását ezzel jellemzi: Kapitulacio fölfelé, okkupáczió lefelé. A szakaszokat nem fogadja el, de pártolja a kisebbség külön véleményét.

Horváth Lajos különösen az igazságügyminiszterrel kelt közjogi vitára. Deák-szellemben beszélt, higgadtan s tárgyilagosan, kimutatta, hogy a nyelvkérdés nem felségjog, és hogy absolute felségjogokat a magyar közjog nem ismer.

A mai vita utolsó szónoka Petrich Ferencz volt, ki szintén a szakaszok ellen szólt.

— **márczius 13.** A mezőrendőrségi bizottság és a képviselői háznagy választásával kezdődött a mai ülés. Háznagygyá pártkülönbség nélkül gróf Teleky Géza választatott meg.

Ezután a képviselőház igen röviden elintézte a regále-kártalanitási igények bejelentési határidejének meghosszabbitásáról szóló törvényjavaslatot.

Következett a 25. §. vitája, s Papp Elek volt az első szónok a függetlenségi pártból.

Hannibál József szólal föl ezután a szakaszok mellett.

Utolsó szónok báró Kaas Ivor volt. Először is gróf Lónyay Menyhért emlékének szolgáltatott igazságot: aztán beismerte, hogy a korrupczió már a Deák-párti kormányok alatt megkezdődött, analizálta a kabinet „homogenitását", és rábizonyitotta a kormányra a germanizácziót.

— **márczius 14.** — Az ülés elején Péchy Tamás elnök jelenti, hogy a mezőrendőrségi törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság megalakult és elnökké Szapáry Gyula grófot, jegyzővé Tisza István választotta.

Ezután folytatták a 24. és 25. §-ok tárgyalását. A mai ülés a csendesebbek közé tartozik. Csak Meltzl felszólalása keltett egy kis vihart, ki a szász hazafiságot védelmezve, Papp Elek ellenében, azt vetette az ellenzék szemére, hogy a parlamentben koresmai jeleneteket rendez, miért is az elnök megrótta.

Utána Kudlik János szólalt, az ellenzék zajos tetszésnyilvánulásai közt.

Az ülés fénypontját Győrffy Gyulának beszéde képezte. Elegáns, higadt és mindvégig lendületes beszédben kimutatta, hogy mily téves az a felfogás, melyet kormánypárti körökben szeretnek hiresztelni, mintha a szőnyegen levő szakaszokról nem lehetne ujat mondani. Világosan kimutatta, hogy az egyéni önkénytességi szolgálat eltelte után azon önkéntesek, a kik a tiszti vizsgát le nem tehetik — altisztekké képeztessenek.

Utána Kürthy Sándor beszélt röviden a javaslat ellen. Majd Kun Miklós hosszú beszédben hozta emlékezetbe a miniszternek egy pár régebben tett kijelentését, melyet a kormánypárttal szivesen elfeledtetni akar. Rövidke, de annál sokat mondóbb kijelentéssel végződött a ház mai ülése. A ház kimondta, hogy márczius 15-két nemzeti ünnepként tekinti és azzal is manifesztálja, hogy holnap nem tart ülést.

Végre a mama megharagudott, és lecsapott az ökölgrammos öklével az asztalra, de ugy, hogy minden tányér hármat ugrott tőle.

— Ne csácse! Micsoda illetlenség ez! — rikkantá keményen.

Az igaz, hogy ez rendreutasitás még nagyobb illetlenségnek tetszett eléttem, de hát utoljára is egy mama megengedheti magának a leányaival szemben.

A hölgyek duzzogni kezdtek, a papa a gallérjai közé vonta a fejét, magam is ugy megszeppentem, hogy nem mertem szólni, — hátha ez a fehér mammut még rám is kiált, hogy ne csácsoljak.

Azonban a tisztes mama beszélni kezdett velem, hogy mit csináltam Budapesten és micsoda kimagasló pontjai vannak a multamnak?

Értettem mit akar.

Hát biz én lehető bőven elmondtam, hogy multamban nincs öröm, de jövőmben van remény. Az anyám léghajózónő volt és a felhők fölött szült, miért is az illetőségemet nem tudjuk megállapitani. Hogy az apám ki volt, arra az anyám sohasem tudott visszaemlékezni.

Rokonom csupán kettő van: az egyik éjjeli nehéz-fuvaros Londonban, a másik rokonom: a konstantinápolyi hóhér.

A hölgyek sikoltoztak, a szerkesztőm hümögött.

Meg voltam győződve, hogy ezzel a füllentéssel elrontottam a vőlegényi étvágyukat.

Csöndesen és közönyösen folyt ezután a társalgás.

Időm volt megjegyezni magamnak, hogy a legidősebb kövérkés hölgyet Márinak hivják, a selypitő pajkosat Háninak, a szemöles állu a Fáni; Ludmillának szép vékony sasora volt, de félreállt; Sári nagysága az egyik szemére kancsalitott, a Kádi pedig mind a két szemére; Debora kisasszonynak nem volt szemöldöke, hanem e helyett adott neki a természet olyan csinos kis bajuszkát, hogy szinte szerette volna az ember megkinálni magyar nemzeti bajuszpedrővel. Leokádia volt köztük a legizmosabb és legkomolyabb; komolyságától idegessé lett az ember, mert az orra nagyon pisze volt és az ajkait ugy összecsucsoritotta, hogy egy kisebb fajta gombbal be lehetett volna takarni. Legfiatalabb volt köztük a 17-esztendős Náni, és legszebb is lett volna, ha a két szemfoga szüntelen ki nem kandikál ajkai közül, — hasonlitott a gőzöhöz.

(Vége köv.)

Külügyi szemle.

Bécsből irják a „Pester Correspondenz"-nek:

Az orosz kormány loyális magatartása folytán rendes és nyugodt fejlődés felé haladnak a dolgok a Balkán-félszigeten. Ha néhány kissé tüzesvérű lap tán megboszankodik is azon, hogy Proties tábornok szintén a regensek közt van, ez könnyen megérthető a tábornoknak Natália exkirályné válási ügyében követett magatartásából. E lapok nyilatkozatainak azonban nem kell nagy fontosságot tulajdonitani Proties tábornok mint katona a katonai engedelmességet legszentebb kötelességének vallja s ha pl. Natália királyné ma regens lenne, ennek parancsait Proties épp úgy teljesitené, mint annak idején Wiesbadenben, hol urának s királyának megbizását teljesitette s a mostani királyt Szerbiába visszavitte.

Általában különbséget kell tenni a mai regensek, és az egykori politikusok közt. Mint regensek, Risztics, Proties és Belimarkovics egy párthoz sem tartoznak, nemcsak, hanem együttesen a pártokon kivül állnak.

Hétfőre várja a királyi udvar Milán királyt. Akkor Kálnoky is Budapesten lesz.

POLITIKAI HIREK.

** **A tartalékos tisztek fegyvergyakorlata.** A közös hadügyminisztérium kiadta már f. évi fegyvergyakorlatokra vonatkozó rendeletet. A rendeletnek a tartalékos tisztekre vonatkozó része elrendeli, hogy azok a tartalékos tisztek, a kik az uj ismétlőfegyverrel való bánásmód megtanulására hét, illetve 28 napra már be voltak hiva és ebben az évben fegyvergyakorlatra kötelesek lennének, sem a nagy sem a századgyakorlatokra nem hivhatók be. Mint előre is jelezve volt, e tartalékos tiszteknek az ismétlőfegyverrel való bánásmód megtanulására történt behivásukat ugy számitják, mint egy rendes fegyvergyakorlatot. Mivel a bécsi, prágai, brünni és lembergi helyőrségek csaknem teljesen s a budapesti is jórészt már el van látva az uj fegyverrel s a tartalékosok is ismerik már az uj fegyvert a tisztekkel együtt, ugy az idén a nyári fegyvergyakorlatokra behivandó tartalékos tisztek száma igen csekély lesz.

** **Az idei delegatiók** alkalmából Ő Felsége csak az ünnepélyes megnyitáskor fogadja a delegátusokat, a szokásos estélyek a császári és királyi ház gyásza miatt elmaradnak. Ez maig igy van megállapitva; miután azonban épp akkorra fejedelmi vendégeket vár az udvar, kik miatt az etiquette még a gyász megszakitását megköveteli, lehetséges, hogy ugyanakkor a delegátusok is meghivatnak az udvari ebédekre.

Végrehajtási rendeletek az italmérési jövedék és kártalanitási törvények életbeléptetésére.

II. füzet.

Ezen czim alatt jelent meg, Lampel Róbert kiadásában földbirtokosok, bérlők, pénzügyi hivatalnokok, megyei tisztviselők, községek és községi elöljárók stb. számára III. Pénzügyminiszteri Utasitás az italmérési kártalanitásról szóló 1888. évi XXXVI. törvényczikk végrehajtása iránt (1889. február 18.—8368 szám pénzügyminiszteri rendelet) jegyzetekkel iratpéldákkal s betüsoros tárgymutatóval.

Előismeretek.

Mindenekelőtt azt kell figyelembe ajánlanunk, mikép a miniszter-elnöknek a képviselőház f. é. febr. 23-iki ülésében tett nyilatkozata értelmében, az igénybejelentési határidő, mely 1889. márczius 31-ig volt kitűzve — f. év april 31-ig már elhalasztatott. Erre maga a kormány tett javaslatot minthogy meggyőződött arról, hogy az oly nagy fontosságú műveletek teljesitésére, melyek a bejelentésekben összpontosulnak, a tulajdonosok jogai s érdekei veszélyeztetése nélkül, azon záros határidő elégségesnek nem tekinthető. És pedig különösen azon okból, mivel az irányadóul és a teendőikre nézve szabályul szolgáló miniszteri »Kártalanitási Utasitás«, melyet alább közlünk egész terjedelmében — sokáig készült s csak e napokban, február vége felé adatott ki; mely késedelemnek ismét az volt az oka, mert a kártalanatási törvényjavaslaton a képviselőház nagyon számos s fontos változtatásokat tett, melyek az utasitás elkészitését hosszabb időre visszavetették.

A kormány ezen intézkedése minden részről nagy elismérésben részesülhet, helyessége, sőt szükségessége folytán: a kártalanitási eljárásra hivatottak részéről, mivel több időt nyerhetnek az eljárási szabályok tanulmányozásra, mitől az egész kártalanitási művelet kielégitő lebonyolitása nagy mérvben feltételeztetik; és még nagyobb mérvben a magán érdekelt felek részéről, kiknek jogbiztosságáról van szó.

És pedig nemcsak az igénybejelentések kellő eszközölhetése tekintetéből, hanem s még inkább, a bizonyitékok előállitásának, s felhasználásának könnyebitése miatt is. — Ennek a határidő meghosszabbitás által nyujtandó előnyét nem lehet sokra nem becsülni, ha meggondoljuk, hogy a magánosok érdekei szempontjából, a legnehezebb feladatot képezendi a bizonyitás keresztülvitele — melynek szabályai, a miniszteri utasitásban részletesen s tüzetesen előadatnak.

A kártalanitási igények bejelentésének s a bizonyitási eljárásnak rendezése képezi azon sarkpontokat, melyek körül forog a kártalanitási műveletnek, ugy állami, mint magán érdekekből való helyes keresztülvitele.

A bizonyitás, melytől feltételeztetik a kártalanitás megállapitása, a legnehezebb feladatot képezi a regále-tulajdonosokra nézve. És pedig annál inkább, minthogy számos viszonyok fordulnak elő, melyekben azok nem rendelkeznek a bizonyitéki eszközökkel: azon okiratok, melyektől függ jogaik érvényesitése, idegen kezekben, mint az adó-ügyekben, a hatóságoknál, adóhivataloknál léteztek, és azért is, mivel bonyolult, csak ennehezen felderithető viszonyok is jönnek elő, midőn p. o. a regále-jövedelem az ingatlanok jövedelmével párosul, s különböző adózási nemek vegyülnek össze.

Különben a bizonyitás elvei s eszközei rendszerint ugyanazok a kártalanitási eljárásban, mint a magánjogi ügyekben; nevezetesen a magán s közokiratok, közjegyzői okmányok, tanúk; de ezeken kivül a hivatalos nyomozás is nem csekély szerepet játszik a kétes ügyek kideritésében.

Legfontosabb itt is az okiratok általi bizonyitás, mi legnagyobb biztosságot nyujt; milyenek a magán jellegűek közül: a bér- s haszonbéri szerződések, adásvételi, vagyon-átruházási szerződések, számadások, jövedelmi kimutatások stb.; a közjogiak közül adó-ivek, könyvecskék s lajstromok; felszólamlási- s közigazgatási bizottságok jegyzőkönyveinek kivonatai, árverési jegyzőkönyvek, adókivetési iratok stb.

A min. utasitásban irányadóul szolgálnak a bizonyitásra nézve különösen a következő szabályok. — A közokiratokon kivül teljes bizonyitékot nyujtanak azon ügyletek, melyek közjegyzői okiratokba foglalvák, vagy a melyek közjegyzőileg hitelesittetnek, valódiságuk bizonyittatik. Ezekhez soroltatik a 21. §.-ban, a bevallottnál nagyobb jövedelem élvezésének igazolására, a szerződésnek két tanú általi aláirása is.

Ha ily hiteles okiratokat mutathat fel valaki — egyéb bizonyitékokra szükség nem leend. — De ha a felmutatott okiratok nem felelnek is meg a fentebbi kellékeknek, elfogadtatik mégis bizonyitó erejük, ha keltük hiteles okmánynyal kifogástalan két tanúval igazoltatik.

Szükséges kellék általában, hogy a magán okiratokban vakarások, javitások, toldozások ne forduljanak elő, mert igy nem bírnak bizonyitó erővel.

A bizonyitás könnyebbitéséer, illetőleg sok esetben lehetővé tételére, az utasitásban több rendbeli kedvezmény nyujtatik — különösen azon jogos s méltányos érdekben, hogy a bejelentési, benyujtási záros határidő el ne mulasztassék. — Igy irányszabály ugyan, hogy a bejelentésekkel együtt a bizonyitékokat is be kell mutatni; de ha valaki erre nem volt képes, mert azokat elő nem szerezhette, elfogadhatik az azokra való hivatkozás is; s megengedtetik, hogy a bizonyitás módozata jelöltethessék ki — a tényleges bizonyitás helyett; nevezetesen, hu a kártalanitás a rendes alaptól eltérőleg kéretik (23. §.), ha a nagyobb jövedelem élvezése igazolandó (30. §.). Akkor pedig ha bizonyos esetekben, a birói eljárás folyamatba tétele igazolandó, ennek teljesitésére uj határnapul julius 15-ke tüzetett ki.

Midőn bizonyitékul adóbeli kimutatásokra van szükség, megengedtetik, hogy a magánosok az adójajstromokat betekinthessék s azokból kijegyzéseket tehessenek; sőt ha hivatalos titok esete forogna fenn, igényelhetik, hogy velök a szükséges adatok szóbelileg közöltessenek.

Az igénybejelentések érvényes megtétele tekintetében fontosak a 37. §. szabályai azon esetekre: ha jogi személy a tulajdonos, ha önképviseletre nem jogositott lép fel; ha meghatalmazás esete jön elő; vagy ha a regále közös tulajdont képez. — A 38. §. pedig előadja, hogy az irásbeli bejelentésnek mit kell tartalmaznia.

Különben a bejelentésekre nézve fontos kedvezmény az is, hogy, ha azok körül hiányok fordulnának elő, azok pótlására 15 napi határidő adatik (38. §.) Ily kedvezmény adatik akkor is, ha a hibás bejelentés, mert p. o. nem az illetékes adófelügyelőnél adatott be — visszautasittatik. Ily esetekben felebbezésnek is van helye.

Megyei s helyi hirek.

* **Kinevezés.** A szegedi pénzügyigazgatóság a zombori adóhivatalhoz Unterreiner Jakab számgyakornokot, ideigl. min. VI. oszt. adótisztté nevezte ki.

* **Bács-Bodrogh vármegye** állandó választmányától. Felvétettek Bács-Bodrogh megye házipénztárárról, — továbbá a közmunka- és utépitési-, valamint a betegápolási és székház épitési alapokról 1888. évre szerkesztett számadások, nemkülönben a megyei költségvetés, pénztári főkönyvek, naplók, okmányok és számvevőségi utalvány-nyilvántartások alapján összeállitott zárszámadások, és ezek megvizsgálására vonatkozó számvevőségi jelentés. Minek folytán, az államkincstárból 1888. évben nyert javadalmazás és egyéb bevételek, munka váltságdijak, megyei székház épitési és betegápolási járulékok felhasználásáról 1888. évre szerkesztett számadások és mellékleteik alapján összeállitott zárszámadások megvizsgáltatván — helyeseknek találtattak, s egyszersmind a megyei törvényhatósági bizottság tisztelt tagjainak oly megjegyzéssel kézbesittettek, — hogy ezen az 1886. évi XXI- t. c. 17. §-a értelmében 15 napon át, azaz folyó március hó 5-től 20-ig, a megyei palota nagytermében betekintés végett közszemlére kiteendő, és a legközelebbi közgyűlésnek megvizsgálás céljából előterjesztendő zárszámadások ellen netán felmerülendő észrevételek a közgyűlést 5 nappal megelőzőleg adandók be. Kelt Bács-Bodrogh megye állandó választmányának Zomborban 1889. évi március hó 4-én tartott üléséből. Sándor Béla, főispán, mint az állandó választmány elnöke.

* **Márczius 15-iket** Ó-Kanizsán különös ünnepélyességgel és fénnyel ünnepelték meg. A lakosság a városház előtti térre gyült és zászlók elővitele mellett ünnepélyes körmenetet tartott. Reggel 9 órakor istentisztelet volt a róm. kath. templomban. Az istentisztelet után a városháza disztermébe gyültek, hol a kanizsai dalárda a szózatot énekelte; ez után Dr. Flesch Ármin lelkes alkalmi beszédet tartott, majd Mester János a „Talpra magyar"-t szavalta. Pupák János felolvasást tartott, márczius 15-ének jelentőségéről. Végül a dalárda a „Hymnust" énekelte. Este pedig társas vacsora volt, melyen a lakósság szine java vett részt.

Trabi

* **Megyei zárszámodások.** Bács-Bodrogh vármegye házi pénztárának 1888-ik évi zárszámodásának I. pénztári máradványa készpénzben 8949 frt 02½ kr. tőkepénzek és 3586 frt 43 kr. kamatokban; előlegek és hozzájárulási összegekben 1739 frt 50 kr. II. Költségvetési meghaladó bevételekben 25287 frt 89½ kr. mely összeggel visszonyitva az 1. 8. 9. és 11. átfutó tételek összegeit 16946 frt 50½ krt. mutatkozik bevételi többlet 8371 frt 39 kr. — A szék ház épitési pénzalap 1888. év végéveli vagyoni állása 69½ kr. készpénzben 1301 frt 86 kr. követelésekben. Az utépitési azaz közmunka-pénzalapjának összes bevételi főösszege 426194 frt 91 kr. készkénzben 230200 frt kötvényekben és egyébb papirosokban; kiadási főösszege 426194 frt 91 kr. készpénzben, 109200 kötvényekben és egyébb papirokban. A megyei nyugdij pénzalapnak 1888. évi vagyonállása: bevétel 162959 frt. kötvényekben 55865 frt 76 kr. készpénzben; kiadás 55469 frt 83 kr. készpénzben. Az 1888 év végéveli maradvány: 395 frt 93 kr. készpénzben, 162959 frt takarékpénztári könyvben, 3644 frt 72 kr. az 1888. év felére járó, de fel nem vett kamat, 24720 frt 01 kr. Összesen 191719 frt 66 kr. A megyei betegápolási pénzalapnak 1888. évi zárlata: Összes bevétel, 15424 frt 45½ kr. Kiadás. 15254 frt 36½ kr. Maradék 170 frt 09 kr. A községjegyzői nyugdijalap 1888. évi összes bevétele tesz 27520 frt 50½ krt készpénzben és 85464pfzt 32 krt értékpapirban, kiadása: 26679 frt 99 kr. készpénzben 25288 frt 80kr. értékpapirban. Az 1888. év végéveli vagynn álladéka teszen 840 frt 51½ kr. készpénzben 60175 frt 52 kr. értékpapirban.

* **Ifj. Bajsai Vojnich Sándor** nagybirtokos és tart. huszár hadnagy eljegyezte felső-puloi Rohonczy Szilárdka urhölgyet, Bajsai Vojnich Etelka unokáját.

* **Meghivó.** A rendezendő kiállitás ügyében e hó 17-én délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében értekezlet tartatik, melyre az érdeklődők tisztelettel meghivatnak. — Zombor, 1889. évi márczius hó 12-én. Schäffner József és Zsulyevits Ernő, kiállitási elnökök.

* **Márczius 15-ike Kulán.** A kulai népkör nemzeti ujjászületésünk örökemlékezetű szent napját hazafias lelkesedéssel ünnepelte meg. A „Hymnus" eléneklése után Dr. Récsey Ede szép alkalmi beszédet tartott magyar nyelven, utána Potza Gergely német nyelven szónokolt. Záradékul elénekelték a szózatot. Az egybegyült nagyszámu közönség ünnepélyes hangulatban oszlott szét.

* **Népfölkelő tisztjelölteknek,** kik a népfölkelési tiszti tanfolyamot az előző években sikeresen elvégezték, a mult évben a honvédelmi miniszter ajánlati lapokat küldött, a melyek alapján azonnal tiszti állást nyernek az illetők a népfölkelés hebivása esetén. Ez ajánlati lapok egy részét most visszavonta a honvédelmi miniszter s azok beszedését a városi katonai ügyosztályra bizta. A tisztjelöltek közt ez az intézkedés kellemetlen meglepetést keltett, annyival inkább, mert a visszakérés okát nem tudják. Sokan e miatt egyenesen a honvédelmi miniszteriumhoz fordulnak felvilágositásért. Mint értesülünk, az ajánlati lap megvonása csupán a folyó 1889-ik évre szól.

* **Egy magyar alapitvány sorsa.** Adamovich Bálint bajai származásu magyar nemes ember, ki Bécs mellett Badenban halt meg 1855-ben, saját elszegényedett családja javára 60,000 forintnyi alapitványt tett, azzal a rendelkezéssel, hogy annak kamatjaiból a bécsi cs. és kir. Tereziánumban mindenkor három növendék neveltessék; ez alapitványok az intézet legjobb alapitványai közé tartoznak, mert a nevelési és oktatási költségeket teljesen fedezik. Az alapitó kikötötte azt, hogy az üresedésbe jövő alapitványi helyek első sorban az ő nevét viselő férfirokonaival, ezután női ágon levő rokonaival, végre bármely néven nevezendő rokonságából eredőkkel és ezek nem létében — de csakis akkor — bármely más érdemes egyénekkel töltendők be. Tekintve, hogy a Tereziánum Bécsben van, az alapitvány kezelésével és az alapitványok adományozásával az alsóausztriai helytartóságot bizta meg. Hogy hogyan teljesiti a bécsi Niederösterreichische Statthalterei az alapitó szándokát, erre vonatkozólag kaptunk érdekes adatokat. Két enemü alapitványt már régebben idegeneknek és pedig a spanyol származásu Vesque bárónak és a hannoveri származásu Vensenek adományozta. A most üresedésbe jött 3-ik alapitványt pedig az osztrák Mattl báró százados fiának adta, daczára annak, hogy az alapitónak egyik közeli rokona, a bajai Peplovszky család sarja és másik, kik anyai ágon az alapitóval rokonságban vannak, az alapitvány elnyerésére folyamodtak. A magyar kormánynak van biztosa a Tereziánumnál, az figyelemmel lehetne az ilyen magyar érdekekre. Különben, az érdekeltek a bécsi Statthalterei igazságtalan határozata ellen a kellő lépéseket meg fogják tenni.

* **Er-körösi Govrik Ödön** mező-metrii birtokos Ér-Endréden jegyet váltott Latinovics Irmával, borsodi Latinovits László és reszegei Jasztrabszky Irma leányával.

* **Pályázat** van hirdetve megyénknél halálozás folytán megürült 800 frt készpénz és 200 frt lakpénz fizetéssel járó alpénztárnoki állásra. A pályázni óhajtóktól megkivántatik, hogy érettségi vizsgát tettek légyen és hogy 800 frt óvadékot képesek legyenek letenni. Felszerelt folyamodványaikat f. hó 24-ig terjesszék be a főispánhoz.

* **Csőd.** Mayer János és fiai hodsági nagy gabnaczég ellen a zombori kir. törvényszéknél csőd nyittatott. Csődbiztosul Hettesheimer kir. törv. biró, tömeggondnokul dr. Vuits János zombori ügyvéd rendeltetett ki. Bejelentési határidő május 1.

† **Halálozás.** Városunkban előnyösen ismert Gajcsinovits István városmegyei alpénztáros hosszas betegség után f. hó 13-án elhunyt.

* **Hymen.** Dr. Lovászi Márton megyei tb. aljegyző s tart. tüzérhadnagy tegnap eljegyezte Schäffner Angella kisasszonyt.

* **Fölmentett takarékpénztári igazgató.** Rosenberg Adolf bács-almási takarekpénztári igazgatót nehány részvényes följelentésére 1883-ban sikkasztás és hűtlen kezelés miatt bünpörbe fogta a szabadkai kir. törvényszék. Az 1886-ban megtartott fötárgyaláson azonban a vád alaptalansága kitünvén, a törvényszék a vádlottat, a kit ifj. Vértessy Ferenc dr. budapesti ügyvéd védett, fölmentette. E fölmentő itéletet a kir. kuria a napokban helybenhagyta.

* **Meghivó.** Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a purim-ünnepély alkalmával ma vasárnap, f. hó 17-én Rácz Guszti zenekara közreműködésével az „arany hajó" vendéglőben hangversenyt rendezek, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghivom. Kezdete fél 8 órakor. Teljes tisztelettel Kohn Ferencz, vendéglős.

* **Czigány-zenészeink** polemiája. Közöltük volt lapunk ez évi 19-iki számában Rácz Guszti czigányprimásnak hegedűpárbajra való kihivását Dankó Gábor bajai czigány-primáshoz, melynek látszólagos eredménye az lett volna, hogy Dankó a kihivás elől megfutamodott legyen. De nem addig ám! Dankó Gábor késő bár — a következő levelet irta szerkesztőségünkhöz: „Tekintetes szerkesztő úr! A „Zombor és Vidéke" 19. számában hozzám Rácz Guszti czigányprimás egy kihivást intéz, melyre nekem válaszolnom kell, mert csupa hazugság és tagadás van benne. Rácz Guszti azt állitja azon czikben, hogy én a kihivást nem fogadtam el. Ez azonban nem áll; mert én a kitűzött határidőn belül (5 nap) levelére válaszoltam csakhogy ő jobbnak látta válaszomat zsebre rakni. Miután pediglen a dologi igy áll, hát engedje meg tisztelt szerkesztő úr, hogy a következő levelet irjam Rácz Guszti czigányprimásnak: „T. Rácz Guszti úr. Ez már hallatlan szemtelenség és borzasztó ostobaság — a mit ön velem szemben magát viseli. — Hát tehetek én arról, hogy engemet a Zombori urak a bálra fölfogadtak! Ugy-e, hogy nem? Én oda megyek muzsikálni, a hol pénzt szerezhetek. De először azért sem vagyok oka mert én nem kinálkoztam, hogy fogadjanak fól, másodszor én nem azért megyek Zomborba, hogy önnel vetélkedjem, mert ön azt nem is érdemli meg és nem méltó hozzám; tegye magát, hozzám méltóvá, akkor én mindenkor állok elébe! Maradtam tisztelettel Dankó Gábor zenész." — (Nem döntjük el a fökérdést: hogy vajjon ki a különb zenész, hanem elvárjuk a jó alkalmat, a mikor a küzdők össze mérhetik kardjukat — vagyis nyirettyűjüket. — A szerk.)

VEGYES HIREK.

* **Uj rang.** Furcsa instánczia ment föl közelább Szeged város katonai ügyosztályától a királyhoz. Egy fiatal ember azért folyamodik benne, nevezze ki ő felsége honvédtisztnek. Az instáns arczképét is mellékli kérvényéhez, melyet ily kép irt alá: X. Y. „Szeged szab. kir. város rendszeresitett II-od oszt irnoka, szabadságolt állományu honvéd altiszt s az Összetartás tisztviselői szövetkezet rendes tagja." S még mondja valaki, hogy nálunk nincs czimkórság.

* **„Tejsterilizáló intézet"** nevet vett föl egy igen célszerű vállalat, mely most alakult a fővárosban. A vállalat célja, hogy a kis gyermekek számára, kivált a kik nem az anyjuk emlőjén nevelkednek, teljesen jó, romlástól megóvott tejet adjon. Az orvosok azt értik „sterilizálás" néven, hogy jól kiforrázott edényben jól fölforralt folyadékot, tehát pl. tejet, a levegőtől szorosan elzárnak, hogy a levegőből gombacsirák ne jussanak belé. Mivel pedig a tehén teje sürübb, mitsem a csecsemő megemészthetné, cukros vizzel higitják a tejet. A csecsemő korához képest négyféle tejet árulnak, kétszerannyi, ugyanannyi, feleannyi higitásu és tiszta tejet. Egy-egy üvegben annyi tej van, a mennyi egyszerre való elfogyasztásra való. Az intézet orvosi és állatorvosi felügyelet alatt van.

)(**Senkenberg E. gyógyszerész migräne** pastillái (antipyrinnel) manapság a fájás legsikeresebb gyógyszerének vannak elismerve. Bárki is ezen kellemetlen betegségben szenved és hónapokon avagy heteken keresztül fájása miatt foglalkozásától el van ütve: vegye meg a német, angol, olasz és francia orvosok által is ajánlt **Antipyrin** gyógyszert: Senkenberg **Migräne** — Pastilláit. Három vagy 4 ilyen pastilla máris gyorsan eloszlatja a legrohamosabb bajokat is. Ezen pasztillák oly ügyesen vannak kis katulyába csomagolva hogy mindenki magánál hordhatja azokat. Ára ilyen katulyának 95 kr a mely katulyán a Senkenberg név többszörösen olvasható. Bármi más értéktelen utánzat. Esetleg bármely gyógytárban kapható de minden bizonnyal a fóraktárban C. Bradynál Kremsier-ben (Morvaországban) Az elküldés franko és az ár előrebeküldése után eszközöltetik. 1.

Irodalom.

— **A „Képes Folyóirat"** — a Vasárnapi Ujságnak kéthetenként nagy negyedrét alkú füzetekben megjelenő kiadásából legujabban megjelent két füzet közül az egyik egészen Rudolf trónörökös emlékezetének van szentelve, a másik pedig, tekintettel a nagy actualitást nyert trónörökösödési kérdésre, az uralkodó család tagjainak ismertetésével foglalkozik. Mindkét füzet külön kiadásban is jelent meg A „Rudolf trónörökös emlékezete" czimű füzet, gyászos jelvényű czimlappal és boritékkal, a trónörökös életéből vett ötven kép s a trónörökösnek Jókaihoz intézett egyik levelének hasonmása mellett, négy ¡ven (64 oldalon) tartalmazza több emlékezikken kivül Rudolf trónörökös részletes életrajzát, azután jellemzesét mint katonának, a trónörökös látogatásáról emlékezetes magyarországi helyek ismertetését, a trónörökös ravatala, nyugvóhelye, temetése leirását, stb., s Baksay Sándornak a trónörökös felett mondett gyászbeszéde főbb részeit. Az uralkodó család tagjai cz. füzet több mint negyven arczképben mutatja be az uralkodó ház élő tagjait, vázlatban ismertetve életrajzaikat és igen érdekes, alapos tanulmányban fejtegeti a trónörökösödést szabályzó törvényes viszonyokat, az u. n. pragmatica sanctiót előadja ennek történetét és előzményeit és tájékozást nyujt azon sorrendre nézve, melyben a Habsburg-Lotharingi ház tagjai a trónra igényt tarthatnak. Különös és állandó értéket nyujt e füzetnek az uralkodó ház nemzetségi táblázata, mely Mária Teréziától napjainkig a család minden tagjának leszármazását igen világos és gondos összeállitásban kimutatja. Ily táblázat hasonló tökéletességben a nagy közönség részére eddig hozzáférhető nem volt. A füzetek ára 30—30 kr., tekintve nagy és tartalomdús terjedelmüket, valamint a szép kiállitást, igazán feltünően olcsó. Kaphatók minden hazai könyvkereskedésben, valamint az árnak postautalványon előre beküldése mellett (bérmentesitéssel együtt egy füzetért 35 kr., a kettőért 65 kr.) közvetlenül a kiadónál, Franklin-Társulat, Budapesten egyetem-utcza 4.

Történelmi naptár.

Márczius 21.

1871. Az első német „Reichstag" I. Vilmos császár által megnyit.

Bismarck gróf herczeggé lesz.

Márczius 22.

1797. I. Vilmos német császár szül.

1832. Goethe meghalt Weimarban.

Márczius 23.

1849. Radetzky navarai győzelme.

Márczius 24.

1844. Thorivaldsen szobrász megh.

1871. Bitsch vára bevétele a németek által.

Márczius 25.

1801. Novalis, a költő, megh. (Havdenberg báró).

Márczius 26.

1827. Beethoven megh.

Márczius 27.

1879. Waldemar, porosz herczeg megh.

Márczius 28.

1854. Angholhon és Franczia ország Oroszországnak hadat üzennek (Krim-háboru).

1871. A commune kikiáltása Párisban.

Márczius 29.

1881. Rudolf trónörökös meglátogatja a szent-sirt Jeruzsálemben.

Márczius 30.

1814. Páris melletti csata.

1856. Párisi béke. Vége a Krim-háborunak.

(Folyt. köv.)

Pattantyúk.

„Nagyot akart mondani.

„Az igaz, — mondja az öreg R. papfiáról — „hogy fiam nem tud szépen énekelni, hanem misézni úgy tud, mint az ördög."

Monolog.

Tudom, hogy a szomszéd csakis azért vett „fiamnak" trombitát, hogy engem boszantson, de megboszulom magam rajta, veszek az öt gyermekének kerepelőt.

A komák.

Pék: Servus komám, honnan jösz?"
Mészáros: „A boltodból."
Pék: „Mit csináltál ott?"
Mészáros: „Kenyeret vettem."
Pék; „Hol van?
Mészáros: „Itt a mellényzsebemben."

(Két hét mulva.)

Mészáros „Servus komám, hol voltál?"
Pék: „A székedben."
Mészáros: „Mit vettél?"
Pék: „Borju fejet."
Mészáros: „Hová tetted?"
Pék: „A sapkám alá."

NOVELLATÁR.

Egy csók.

Németből szabadon forditotta R. I.

Éjfél rég elmult, mikor a kocsi a ház előtt megállt. Hartai örnagy először szállt le, hogy a nőket segitse, mert saját családjának tagjai iránt is a legnagyobb udvariassággal viseltetett. A két nő, kiket a kocsiról segitett, az enyhe nyári éjszak daczára bő köpenyegekbe voltak burkolva, annyira, hogy alakjaik egyes részleteit nem igen lehetett megfigyelni; két magas, elegáns termet, az egyik karcsúbb, flatalabb és sokkal rugékonyabbnak látszott, mint kövérségre hajló társa.

A sovány tiszt majdnem kicsinynek tünt fel két kiséröje oldalán.

Felnyitotta a kaput, a két nő és ő belépett; a földszinti lépcső ajtajánál megállt a fiatalabb nő, és meghuzta a csengetyűt.

„Nálunk már rég alszanak, — mondá üde, vig hangon — a papa bosszús távollétem miatt, bizonnyára kedvetlenül feküdt le, és Kata természetesen már az igazak álmát alussza. Majd csengethetek, mintha félre vernék a harangokat!"

Majd ujra, de sokkal erősebben húzta meg a csengőt.

„Miattam ne várjatok itt! Csak menjetek fel nyugodtan lakástokba! Kata most talán már fölébredt"

„Semmiesetre, kedves Arankám, — mondá udvariasan az örnagy — személyesen kell meggyőződnünk, vajjon a ránk bizott kincs szerencsésen visszatért-e az anyai, illetőleg atyai fészekbe. Gondold csak meg a felelősséget, kedves Arankám."

Aranka mosolygott.

„Hála Istennek! végre fel lesztek oldva a felelősség alól, mert hallom már a megváltót közeledni! Köszönöm most, hogy oly szivesen oltalmatokba fogadtatok, én fölségesen mulattam. Oly élvezetes is volt. Nemde Irén, jó volt ott lenni?"

Kérdőleg fordult eddig majdnem néma társához.

„Oh igen . . . bizony."

E felelet kissé vontatva volt adva.

„Jó éjt, kedves Irénkém, jó éjt Manó" — kiáltott Aranka vidáman és a végre kinyitott lakásba sietett.

A gyertya, melyet az álmos cseléd kezében tartott, fényét Aranka arczára vetette, midőn az örnagynak kezet nyujtott; rendkivül kedves leányarcz volt, mely a fehér csipkekendő mögül kilátszott: rózsás ajkak, nagy barna szemek, melyek szikráztak. — Egy különös, félig fájdalmas, félig bámuló tekintet vonult végig az örnagy arczán, mig egy pillanatig a leány szemébe nézett, — azután gyorsan Irén feleségével első emeleti lakására ment.

Fenn a szobában égett még a függő lámpa és teljes fényét a belépőkre vetette. Hartai mindenekelőtt levette nejének kendőjét és köpenyegét, majd félig felgombolva saját egyenruháját, egy karszékbe dőlt.

Karcsu, sovány, mozgékony férfi volt, nem igen nagy, jóval

túl a harminez éven, szép eleven vonásokkal és sürü, sötét hajjal, fiatalabbnak látszott, mint valóban volt.

Neje ellenben, — kit most folyton figyelemmel kisért — nem titkolhatta volna el korát, mert mindenesetre 35—37 éves lehetett. E mellett szólt kettős álla, tokája, mely a szabályos arcz kellemes benyomásának némileg hátrányára volt.

Hogy ezen arcz is ifjuságában, midőn még élénkebb szin- és elevenebb vonásokkal birhatott, kitünő szépségü lehetett, könynyen felismerhető vala, de most ezen vonásokon valamely merevség volt, mely az őrnagyra époly bénitólag hatott, mint a szoba zárt levegője.

Felugrott helyéről és kinyitotta az ablakot, melyen át a kellemes, üde levegö jótékonyan hatott idegeire.

A természet kékes-fekete egén tündököltek a csillagok, a mint csak nyári estéken ragyogni szoktak, majd inkább világosabban és feltünően, majd ismét halaványan, mintha csak szerencsénkkel és boldogságunkkal együttesen készülnének elmosódni. De az örök csillagok nem tünnek el, s habár néha sötét felhők takarják elölünk, a legközelebbi éjjelen ismét csak ragyognak, nem úgy, mint az ember váltakozó csillaga, mely alig hogy feltünik, igen gyorsan elenyészik, s többnyire örökre is.

Hartai neje felé fordult, ki egyforma sétáját még egyre folytatta; a komor felhő, mely a férfi arczán még néhány perczig látható volt, eloszlott, s helyette barátságos, kedves kifejezést öltött.

„Késő lesz Irénem, — mondá barátságosan — nem szándékozol-e még lefeküdni? S még egy, kedvesem — folytatta, mialatt kezét gyengéden a nő vállára tette és ajkán gyenge mosoly játszadozott — a levegő oly rekkenő e szobában, mintha zivatar volna kitörőben, s ezen csend csakis a vihar előzménye. Mit gondolsz Irén, nem volna jobb, ha a vihar azonnal kitörne? Kevésbbé heves lesz. Jöjj hát, s mondd meg, mi bánt, hogy nagyon neheztelsz, észreveszem, habár legkisebb sejtelmem sincs, mivel . .

„Ne fáradj, — szakitá öt félbe, látszólag nyugodtan, mig a bú még feltünőbb volt arczán, — ne játszd a tudatlant velem szemben, úgy sem hiszem, bármily kedvesen mosolyogsz is! Láttad tehát már egész estén, hogy neheztelek? Valóban sajátságos, holott én egyetlen egyszer sem vettem észre, hogy szemed arra tévedt volna, hol én ültem vagy álltam.“

Tehát szerencsésen elérkeztünk volna a veszedelmes, sebzett helyre, — felelt jóakarólag az őrnagy, — nem néztelek hát eléggé egész estén! De kedvesem, nem azért keressük fel a társaságot, hogy ott folyton saját feleségünket csodáljuk, kivált, ha már 12 éve házasok vagyunk! Látod, legjobb Irénem, nagyon jól tudom, hogy nézesz ki, mily szép termetü nő vagy . . . . annyira ismerem képedet, hogy . . . .“

(Folyt köv.)

NYILTTÉR*).

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 180 versch. Qual.) Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 7.56 p. Meter — glatt und gemustert (circa 2500 versch. Farben und Dessins — versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hoflief.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

COGNAC.

Gróf KEGLEVICH ISTVÁN, Promontor

a brüsszeli világkiállitáson disz oklevéllel — a legmagasabb kitüntetéssel dijazva. — Ezen Cognac orvosi tekintélyek által **legjobban** ajánltatik **emésztési nehézségeknél, gyomor-, tüdő- és mellbetegségeknél, testelgyengülésnél** stb.

Eredeti palaczktöltésben mindenütt kapható.

1—5 Központi iroda: **Budapest, Rudolf-rakpart 7.**

„Nincs többé köhögés!“

Igy fog minden egyén nyilatkozni, a ki már egyszer kisérletet tett a hirneves s dijjutalmazott

2—5 **Egger-féle**

mellpasztillákkal,

melyekre tisztelt czimü olvasóinkat ezúttal figyelmeztetni kivánjuk.

Ezen pasztillák ára dobozokban 25 és 50 kr. és kaphatók a következő gyógyszertárakban:

Zomborban: Saly Antal és Sauerborn Károly, Szabadkán: Joó Károly, Milassin Illés, Gálffy György, Décsy Dezső, Baján: Geiger Károly, Nagy Sándor, Pollermann Bert., Steininger Lajos, Kulán: Mály János, Ujvidéken: Grossinger C. B., Dimitrievič G. H. és Plavesics G. gyógyszerész uraknál.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. MOLNÁR GYULA.**

Kiadó: **OBLÁT KÁROLY.**

HIRDETÉSEK.

Szávoszt Alphons

az országos magyar gazdasági egyesület pártfogása alatt álló **terménybizományi, olaj, gazdasági** és **kertészeti magvak üzlete**
BUDAPEST V., Arany János-utcza 11. sz.
ajánl arankamentes **lóherét** és lucernát, eredeti répa-magvakat
5 és 10 kgros csomagokban is
a m. kir. állami magvizsgáló állomás ólomzárával ellátva; minden egyéb **kerti** és **gazdasági magvakat; fümagkeveréket** legelőbe és pázsitba;

valódi gépolajokat,

kocsikenőcsöt, carbolineumot (fatelitésre) amerikai és császár-petroleumot, zsákokat, ponyvákat, lópokróczokat és minden egyéb gazdasági szükségleti czikkeket.

Részletes árjegyzék **kivánatra** bérmentve megküldetik.
Minden résztvett kiállitáson első éremmel, a brüsseli kiállitás első-
3—3 osztályu diszoklevelével kitüntetve.

Bútor.

Bátorkodom ezennel a n. é. közönség becses figyelmét czégemre felhivni, és kérem szükségletének fedezése alkalmából személyesen meggyőződni arról, hogy legfőbb igyekvésem b. vevőimet a legjutányosabb árak mellett teljes megelégedésére kiszolgálni.

Választékos készletben tartok mindennemű

asztalos- és kárpitozott bútorokat,

csakis szolid, és a jelen kornak megfelelő divatos kivitelben.

1 kanapé, 6 foutel, bordo brocat selyemmel bevonva, mely szintén készletben van, igen jutányos áron eladó.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve,
tisztelettel 15

Adler A.,

kárpitos, diszitő és bútorkereskedő,
Zomborban, föutcza, a takarékpénztárral szemben.

Jobb

a francia Cognac-nemüknél, melyek a charentei borvidékek elpusztitása folytán, többnyire egészen vagy részben szeszből készittetnek.

Olcsóbb

a valóban borból előállitott de korántsem jobb francia Cognac-nemüknél is, miután ezekért üvegenként 1 frt 60 krnyi vám- és szállitási költség fizetendő.

A telepen hivatalosan kiválasztott próbák Dr. Ludwig, egyetemi tanár és cs. k. fő- egészségügyi tanácsos valamint Prof. Dr. Rössler, Klosterneuburgi kisérleti állomási elnök által megvizsgáltatván, gyógycélokra jelesnek találtattak. Használtatott és ajánlva a következő urak által: Albert udv. tanácsos, Billroth udv. tanácsos, Chrobak tanár Fernfeld Braun Károly udv. tanácsos, Braun Gusztáv udv. tanácsos, Oser közeg. tanácsos és Schnitzler korm. tanácsos által. — Zomborban: Heindlhofer Róbert-nál. 2—6

Minden ujitást fölülmul.

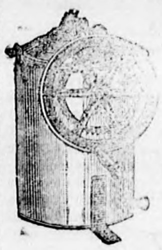

A bécsi kiállitás 2 legszebb s leghasznosabb tárgya: ujonnan feltalált szabadalmazott

mechanikai vajkészitő gép „Rapid“

melylyel körülbelül 5 perc alatt édes tejből tejfölet és vajat lehet elkésziteni. Igen alkalmas még Chadeau, tojáshab és tojáspunch elkészitésére.

E gép ára nagyság szerint:

0·5	2	5	10	25	50 liter.
1.50	2.75	5.—	7.50	15.—	30 frt.

4—19

Csak **3 frt 40 kr.**-ba kerül az 1888. évi augusztus hóban feltalált szabadalmazott **„Electa“ kézi varrógép.**

A gép szépen, jól, gyorsan és egyenletesen dolgozik, minden kelmét lehet rajta varrni. A gép a legjobb öntő vasból van készitve, és igen tartós. — Fenti tárgyakat készpénz beküldése mellett, vagy utánvétel mellett küldi a vaj- és varró-gép központi raktár

WEISZ & COMP., WIEN I., Seilergasse Nr. 7.

Alapittatott 1874.

Mauthner Ödön

magkereskedése

József föherczeg Ö. cs. és k. fensége udvari szállitója

Budapest, koronaherczeg-utcza 18. sz.

A n. é. gazda- és kertészközönség figyelmébe ajánlja mindennemü

here-, fü-, takarmányrépa-, konyhakerti-, virág- és erdei magvakkal dúsan ellátott raktárát.

A czég mindama kiállitásokon, melyeken részt vett, mindig az első dijjal lett kitüntetve.

A czég **főárjegyzéke, mely 164 oldalra** terjed és a magárjegyzékek közt a legnagyobb és legrészletesebb, **kivánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.**

12—16

Február 1-től május 1-ig az üzleti helyiségek reggeli 7 órától éjfél után 2 óráig nyitvák és igy minden rendelés még beérkezte napján vétetik elintézés alá.

Előleges

vásári jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a vásár alkalmával itt Zomborban, vásértéri sátramban Falcione Gusztáv ur kereskedésével szemben dusan berendezett

látszerészeti termet

állitok fel. Raktáron tartok nagy választékban szemüvegeket, lorgnettákat hegyi kristályból és flintüvegből, ugyszintén szürke szemkimélő üvegeket kőszénvegyületből, füstös szembajosoknak; szinházi-, mezei- s vadászati látcsöveket, légsulymérőt, hőmérőt, nézőlencsét, (Lupen) górcsöveket, vizmértékeket, valamint mindennemü folyadékmértékeket, párizsi különlegességeket, u. m. setreoskopok és a hozzá tartozó nagy választéku svájczi látványképek stb. Továbbá bátorkodom figyelmeztetni, hogy a birtokomban levő szempróbakészülékkel (Optometer) azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint a szemhez szükségeltető üveget pontosan meghatározni képes vagyok.

Elvállalok mindenféle az optika szakmába vágó javitásokat, melyet személyesen eszközlök.

Igen tisztelt vevőim, nem különben a n. é. közönség eddig nyert bizalmát továbbra is kérve, maradtam teljes tisztelettel

Kellner Márton,

1—3 látszerész, Szeged, hiduteza 6. szám.

Goldmann József, Zomborban.

Varrógép gyáriraktár s javitó-műhely.

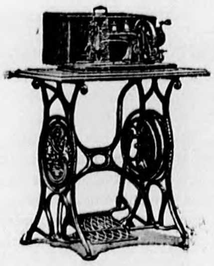

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmét a föutcza Millasevits-féle házbanlevő gazdagon fölszerelt raktáramra tölhivni, melyben mindennemü varró- és mosógépek jobb minőségben, alkatrészek minden systéma szerint, **házi- és vendéglővillamcsöngetyü,**

telefon és villámháritók

stb., stb vannak, s azon udvarias kérelmet teszem, hogy engem netáni bevásárlás esetén nagybecsü megrendeléseivel szerencséltessen, elvül tüzvén, ki magamnak a legjutánosabb föltételek mellett szolgálni ki vevőimet.

Egyszersmind ajánlom mechanikailag berendezett műhelyemet minden systéma szerinti 27

varrógép kijavitására

továbbá házi vendéglői sürgöny telephon s villámháritók bevezetésére egy évi jótállás s a legolcsóbb árak mellett.

Magamat a n. é. közönség figyelmébe ajánlva, vagyok

Tisztelettel

Goldmann József.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.